Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ
про результати відвідування відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання комунальної установи «Лановецький територіальний центр надання соціальних послуг» Кременецького району Тернопільської області

26.02.2025

м. Тернопіль, 2025

І. ВСТУП

У межах реалізації проєкту «Регіональні групи національного превентивного механізму», що здійснюється Секретаріатом Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини з метою апробації моделі автономної роботи громадських моніторів у складі регіональних груп під час здійснення повторних відвідувань національного превентивного механізму до місць несвободи, 26.02.2025 регіональною групою національного превентивного механізму у Тернопільській області (далі – група РГ НПМ) здійснено відвідування відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання комунальної установи «Лановецький територіальний центр надання соціальних послуг» Кременецького району Тернопільської області (далі – заклад, відділення, установа).

Відвідування здійснювали члени РГ НПМ:

Кручова Соломія Михайлівна, представник громадської організації, керівник групи РГ НПМ;

Шевченко Уляна Степанівна, представник громадської організації, член групи РГ НПМ.

Загальна інформація.

Відділення знаходиться за адресою: м. Ланівці, вул. Набережна, 5, Кременецький р-н, Тернопільська обл., 47402 (фото 1).

Керівництво закладу – Руслана Кушнір, директор.

Заклад розрахований на перебування 30 осіб. На день відвідування у закладі перебувало 23 особи (13 чоловіків та 10 жінок), серед яких: 13 підопічних ліжкові хворі, 8 підопічним встановлено статус «особа з інвалідністю». Також 6 підопічних закладу мають статус внутрішньо переміщеної особи.

Усі підопічні закладу дієздатні особи.

Згідно з Положенням про відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання комунальної установи «Лановецький територіальний центр надання соціальних послуг» Кременецького району Тернопільської області відділення є структурним підрозділом комунальної установи «Лановецький територіальний центр надання соціальних послуг» Кременецького району Тернопільської області і не є юридичною особою. Відділення утворене для обслуговування не менш як 10 і не більш як 30 одиноких громадян, до якого на постійне або тимчасове проживання, за кошти місцевого бюджету, безоплатно приймаються одинокі громадяни похилого віку, особи з інвалідністю (які досягли 18-річного віку), хворі (з числа осіб працездатного віку на період до встановлення їм групи інвалідності, але не більш як чотири місяці), які відповідно до висновку лікарсько-консультаційної комісії закладу охорони здоров’я, за станом здоров’я не здатні до самообслуговування, потребують постійного стороннього догляду та допомоги, стаціонарного догляду, соціально-побутових, соціально-медичних та інших соціальних послуг.

У закладі громадяни перебувають на утриманні за кошти місцевого бюджету, одержують соціальну послугу стаціонарного догляду та відповідно до встановлених норм забезпечуються: житлом, одягом, взуттям, постільною білизною, м'яким і твердим інвентарем, столовим посудом; раціональним чотириразовим харчуванням, у тому числі з урахуванням віку і стану здоров'я, у межах натуральних норма харчування, передбачених для мешканців інтернатних установ; цілодобовим медичним обслуговуванням; медикаментами відповідно до медичного висновку; комунально-побутовим обслуговуванням (опалення, освітлення, радіофікація, тепло, водопостачання, тощо).

Протягом 2025 року у закладі встановлено 2 випадки смерті підопічних, фактів насильницьких смертей не виявлено.

Відділення розміщене у одноповерховій будівлі, у якій наявні житлові кімнати, ізолятор, карантинна кімната, кімната для відвідувачів, молитовна кімната, сестринська кімната, їдальня, складське приміщення та санвузли. Також на території закладу окремо розташовані приміщення пральні, харчоблоку та котельні.

Територія установи озеленена, облаштовані доріжки для прогулянок, лави для відпочинку та літня альтанка.

На вході до відділення наявна кнопка виклику персоналу (фото 19).

Будівля закладу обладнана протипожежною системою захисту, наявні вогнегасники.

У житлових кімнатах установи, а також у кімнаті відпочинку розміщені декоративні рослини. Вікна закладу не заґратовані, наявна схема евакуації у коридорі. Природне та штучне освітлення в житлових кімнатах закладу задовільне.

Підопічні проживають у 14 житлових кімнатах від двох до трьох осіб (фото 3). У двох окремих кімнатах проживають сім'ї, зокрема в одній – мати з сином, в іншій – мати і донька. Санітарно-гігієнічний стан постільної білизни та одягу підопічних задовільний. Працівниками закладу проводиться належне прибирання у житлових кімнатах та приміщеннях загального користування.

Групою РГ НПМ відзначено сприятливий мікроклімат в установі. Під час відвідування підопічні мали доглянутий зовнішній вигляд, були охайно одягнені, забезпечені м'яким та твердим інвентарем у достатній кількості, відкриті та зацікавлені у спілкуванні (фото 4). Також усі підопічні, за необхідності, забезпечені допоміжними засобами пересування (кріслами колісними, ходунками) (фото 5).

Відповідно до штатного розпису на 2025 рік у відділенні передбачено 25,5 шт. од. персоналу. На момент відвідування діяльність закладу забезпечували 20 працівників, з них 11 шт. од. медичного персоналу (4 медичні сестри, 7 молодших медичних сестер).

Вночі у відділенні залишається медичний персонал: 1 сестра медична та 1 молодша медична сестра.

На одну особу на один день передбачено витрати на лікарські засоби на суму 7,30 грн.

У відділенні наявні програми реабілітації підопічних.

На виконання Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я», первинну медичну допомогу підопічні отримують відповідно до декларацій про вибір лікаря. За потреби для підопічних викликають бригаду екстреної швидкої допомоги.

У відділенні наявний власний транспорт, тому за потреби підопічних доставляють на огляди до вузькопрофільних спеціалістів вторинної медичної допомоги. Також у відділенні користуються послугами «соціального таксі», яке працює в громаді.

До закладу навідуються священнослужителі різних конфесій. В окремій кімнаті облаштовано молитовну кімнату (фото 7).

Наявний генератор забезпечує функціонування закладу у разі відключення електроенергії.

У закладі забезпечено доступ до питної води, зокрема у їдальні, коридорі та всіх житлових кімнатах в доступних місцях стоять бутлі з питною водою (фото 8, 9, 10).

В установі організовано чотириразове харчування, середня вартість якого для одного підопічного на один день становить 44,72 грн.

У закладі наявний достатній запас продуктів харчування (фото 15).

Під час відвідування встановлено, що працівниками харчоблоку відбираються добові проби з приготовлених страв. У приміщенні їдальні наявні щоденне та перспективне меню, запас питної води, а також автоматичні диспенсери для питної води (фото 16).

Приміщення харчоблоку охайне та чисте. Готують власну випічку. На момент відвідування для підопічних ліпили вареники та пекли пиріжки (фото 17, 18).

У відділенні розміщено інформаційний стенд про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, зазначено інформацію куди звертатися у випадку порушення прав людини (фото 14). Також у відділенні налагоджена співпраця з центром надання безоплатної правової допомоги.

У закладі працює wi-fi. У кімнаті їдальні та у житлових кімнатах підопічних наявні телевізори (фото 11, 12).

Окрім цього підопічні мають можливість користуватися особистими телефонами (фото 13).

Під час вивчення затверджених посадових інструкцій медичних працівників встановлено, що до функціональних обов'язків медичного персоналу включено пункт про заборону катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження чи покарання, як це передбачено статтею 10 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання (фото 6).

Попередні зауваження

Попереднє відвідування НПМ здійснено 07.03.2024, за результатами якого виявлено порушення та недоліки, а також надано рекомендації:

Лановецькій міській раді:

вжити невідкладних заходів щодо усунення порушень прав осіб, яким надаються соціальні послуги в умовах цілодобового проживання, а також причин та умов, що сприяють таким порушенням, їх недопущення у подальшій діяльності;

розглянути у встановленому законом порядку питання фінансування робіт з проведення ремонту електропроводки та ремонту приміщення у відділенні стаціонарного догляду;

забезпечити облаштування укриття з урахуванням вимог чинного законодавства.

Комунальній установі «Лановецький територіальний центр надання соціальних послуг» Кременецького району Тернопільської області забезпечити:

розміщення на інформаційному стенді інформації про права та обов'язки підопічних, про надання соціальних послуг, порядок звернення за їх наданням, порядок і умови їх надання;

дотримання вимог державних будівельних норм В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд»;

внесення до посадових інструкцій (функціональних обов'язків) медичного персоналу пункт про заборону катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання;

вжиття невідкладних заходів до усунення наведених порушень прав осіб, яким надаються соціальні послуги зі стаціонарного догляду у закладі, а також причин та умов, що сприяють таким порушенням, їх недопущення у подальшій діяльності.

Щодо виконання рекомендацій, наданих під час попереднього відвідування групи НПМ:

закладом виготовлено проєкт на реконструкцію електропроводки у коридорі та у всіх житлових кімнатах, однак внаслідок відсутності фінансування відповідні роботи з реалізації проєкту не виконані;

розміщено на інформаційному стенді інформацію про права та обов'язки підопічних, про надання соціальних послуг, порядок звернення за їх наданням, порядок і умови їх надання (фото 20, 21, 22);

частково забезпечено дотримання вимог державних будівельних норм В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд», а саме: переобладнано пандус на вході у відділення (фото 23);

внесено до посадових інструкцій (функціональних обов'язків) медичного персоналу пункт про заборону катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання.

Група РГ НПМ провела особисте конфіденційне спілкування з 13 підопічними відділення. Скарги на неналежне поводження, катування, приниження честі та гідності, якість догляду та умови проживання від підопічних до групи РГ НПМ не надходили.

ІІ. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на життя та безпеку (стаття 2 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 27 Конституції України)

1. У закладі відсутні захисні споруди (укриття) та будь-які обладнані підвальні приміщення, які мають забезпечувати можливість безпечного перебування підопічних закладу у разі повітряної тривоги або обстрілів, що не відповідає вимогам пункту 7 розділу XVII Державного стандарту стаціонарного догляду за особами, які втратили здатність до самообслуговування чи не набули такої здатності (далі – Державний стандарт), затвердженого наказом Міністерства соціальної політики України від 29.02.2016 № 198, абзацу другому підпункту 2 пункту 5 Критеріїв діяльності надавачів соціальних послуг, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 03.03.2020 № 185, та «Вимог з питань використання та обліку фонду захисних споруд цивільного захисту» затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України від 09.07.2018 № 579.

Опитуванням підопічних встановлено, що під час оголошення у регіоні сигналу «Повітряна тривога» підопічні продовжують перебувати у житлових кімнатах.

2. У закладі експлуатується електропроводка, що не відповідає встановленим технічним вимогам та перебуває у незадовільному технічному стані, що створює підвищену небезпеку для мешканців і працівників. Попри виготовлений проєкт реконструкції електричної мережі у коридорі та житлових кімнатах, роботи не проведено через відсутність фінансування.

Наявний стан електропроводки призводить до реального ризику для життя та здоров’я мешканців (виникнення пожежі, ураження електричним струмом).

Порушення права на охорону здоров’я та медичну допомогу (стаття 49 Конституції України)

3. У порушення вимог державних будівельних норм В.2.2-18:2007 «Заклади соціального захисту населення», які передбачають облаштування приміщень приймально-карантинного відділення та ізолятора окремими санітарними вузлами (туалетом та душем), у карантинній кімнаті та ізоляторі закладу відсутні індивідуальні санітарні вузли, що не забезпечує належні санітарно-гігієнічні умови.

Порушення права на достатній життєвий рівень, що включає достатнє харчування, одяг, житло (стаття 48 Конституції України).

4. У холодильниках харчоблоку закладу групою РГ НПМ виявлено продукти харчування без маркування (стікерів) та супровідної документації, що унеможливлює визначення термінів їх придатності та дотримання умов зберігання. Така практика суперечить пункту 1 статті 32 Закону України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів».

Порушення прав осіб з інвалідністю та маломобільних осіб (стаття 9 Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю).

5. Не всі приміщення житлового корпусу закладу у повній мірі пристосовані до потреб осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, що не відповідає вимогам Державних будівельних норм В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд», а саме:

у коридорах житлових корпусів установи відсутні горизонтальні поручні для полегшення пересування підопічних, які віднесені до маломобільних груп населення (фото 25).

ІІІ. РЕКОМЕНДАЦІЇ

1. Комунальній установі «Лановецький територіальний центр надання соціальних послуг» Кременецького району Тернопільської області забезпечити:

вжиття невідкладних заходів для усунення наведених порушень прав осіб, яким надаються соціальні послуги зі стаціонарного догляду у закладі, а також причин та умов, що сприяють таким порушенням, їх недопущення у подальшій діяльності;

облаштування на території закладу укриття відповідно до вимог чинного законодавства;

проведення робіт з оновлення електромережі закладу;

розглянути питання щодо облаштування приміщення ізолятора санітарним вузлом;

дотримання вимог Закону України «Про основні принципи та вимоги до безпечності та якості харчових продуктів»;

дотримання вимог державних будівельних норм В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд».

Додаток: фотоматеріали на 5 арк. в 1 прим.

Керівник групи НПМ у Тернопільській області **Соломія Кручова**

Фотоматеріали

фото 1

фото 2

фото 3

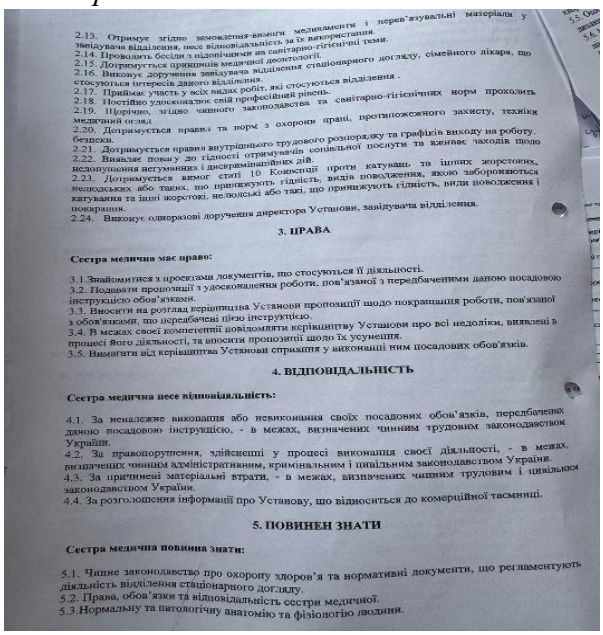
фото 4

фото 5

фото 6

2.13. Отримує згідно замовлення виписки медикаменти і перев'язувальні матеріали у завідувача відділення, несе відповідальність за їх використання
2.14. Проводить бесіди з підопічними на санітарно-гігієнічні теми.
2.15. Дотримується принципів медичної деонтології.
2.16. Виконує доручення завідувача відділення стосуються інтересів даного відділення.
2.17. Приймає участь у всіх видах робіт, які стосуються відділення.
2.18. Постійно удосконалює свій професійний рівень.
2.19. Щорічно, згідно чинного законодавства та санітарно-гігієнічних норм проходить медичний огляд.
2.20. Дотримується правил та норм з охорони праці, протипожежного захисту, техніки безпеки.
2.21. Дотримується правил внутрішнього трудового розпорядку та графіків виходу на роботу.
2.22. Виявляє повагу до гідності отримувачів соціальної послуги та вживає заходів щодо недопущення вступників і дискримінаційних дій.
2.23. Дотримується вимог статті 16 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання.
2.24. Виконує одноразові доручення директора Установи, завідувача відділення.

3. ПРАВА

Сестра медична має право:

3.1.Знайомитися з проектами документів, що стосуються її діяльності.
3.2. Подавати пропозиції з удосконалення роботи, пов'язаної з передбаченими даною посадовою інструкцією обов'язками.
3.3. Вносити на розгляд керівництва Установи пропозиції щодо покращення роботи, пов'язаної з обов'язками, що передбачені цією інструкцією.
3.4. В межах своєї компетенції повідомляти керівництву Установи про всі недоліки, виявлені в процесі його діяльності, та вносити пропозиції щодо їх усунення.
3.5. Вимагати від керівництва Установи сприяння у виконанні ним посадових обов'язків.

4. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

Сестра медична несе відповідальність:

4.1. За неналежне виконання або невиконання своїх посадових обов'язків, передбачених даною посадовою інструкцією, - в межах, визначених чинним трудовим законодавством України.
4.2. За правопорушення, здійснені у процесі виконання своєї діяльності, - в межах, визначених чинним адміністративним, кримінальним і цивільним законодавством України.
4.3. За практичні матеріальні втрати, - в межах, визначених чинним трудовим і цивільним законодавством України.
4.4. За розголошення інформації про Установу, що відноситься до комерційної таємниці.

5. ПОВИНЕН ЗНАТИ

Сестра медична повинна знати:

5.1. Чинне законодавство про охорону здоров'я та нормативні документи, що регламентують діяльність відділення стаціонарного догляду.
5.2. Права, обов'язки та відповідальність сестри медичної.
5.3.Нормальну та патологічну анатомію та фізіологію людини.

фото 7

фото 8

фото 9

фото 10

фото 11

фото 12

фото 13

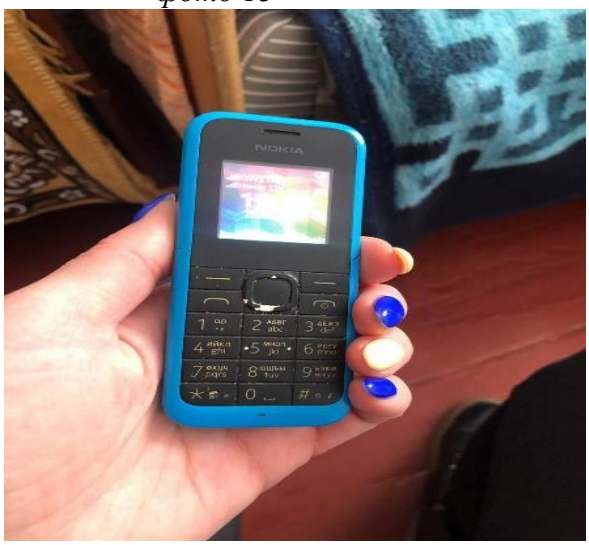

фото 14

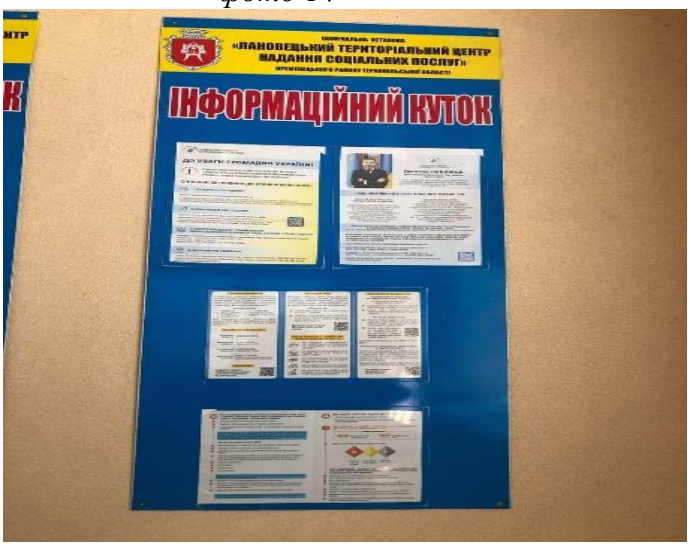

фото 15

фото 16

фото 17

фото 18

фото 19

фото 20

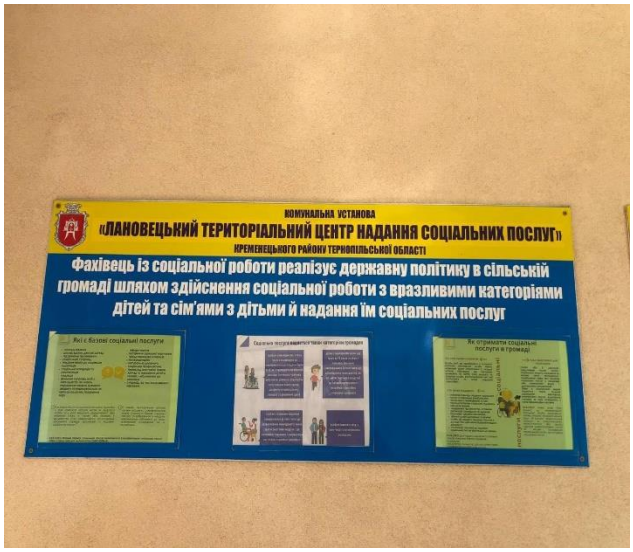

фото 21

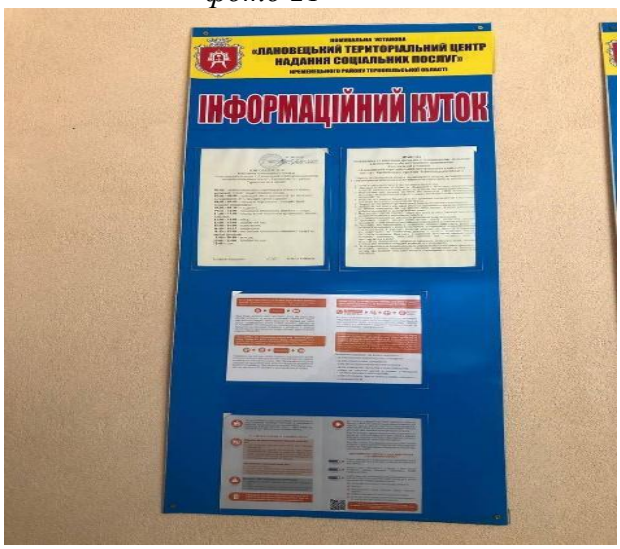

фото 22

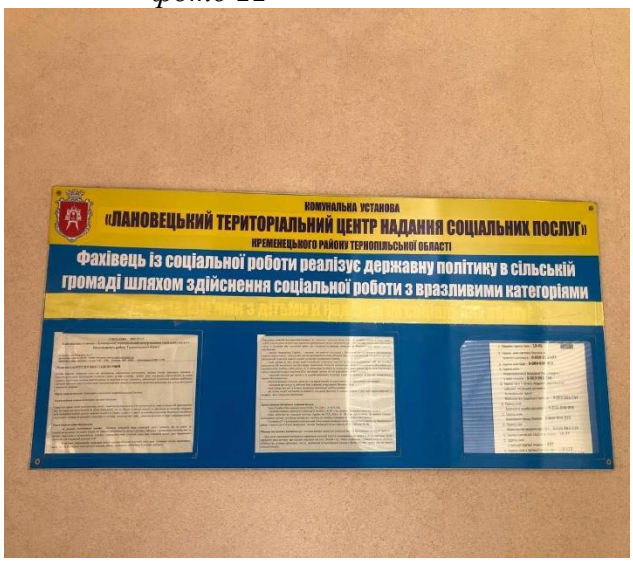

фото 23

фото 24

фото 25

